

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Doba pro uplatnění práva z vad mezi podnikateli - nově 24 měsíců?

Vláda projednala poslanecký návrh zákona, kterým by se měla zavést 24měsíční doba pro uplatnění práva z vad mezi podnikateli. Dle důvodové zprávy je cílem novely poskytnout podnikatelům stejnou ochranu práv z vadného plnění jakou garantuje občanský zákoník spotřebitelům uzavírajícím kupní smlouvu s podnikatelem. Podnikatel kupující zboží v rámci jeho podnikatelské činnosti od jiného podnikatele by tak mohl uplatnit právo z vady, která se vyskytne u zboží v době 24 měsíců od převzetí, stejně jako nepodnikatel (spotřebitel). Návrh novely navíc výslovně vylučuje i možnost sjednat si kratší dobu pro uplatnění práv z vadného plnění.

Nezbytnost navrhované úpravy je dle předkladatelů zejména v narovnání postavení drobných podnikatelů oproti spotřebitelům, kterým ochranu v podobě dvouleté doby pro uplatnění práva z vad poskytuje ustanovení § 2165 občanského zákoníku[1].

Vláda zaujala k návrhu neutrální stanovisko a postoupila návrh poslanecké sněmovně k prvnímu čtení. Současně vláda ve svém stanovisku upozornila na dva klíčové problémy předkládané novely, které doporučuje zohlednit v dalším legislativním procesu:

1. Návrh novely dopadá na všechny obchodní vztahy všech podnikatelů, nikoli pouze na určitou skupinu (drobných či středních) podnikatelů, u kterých by byla jejich zákonná ochrana důvodná. Návrh tedy nezohledňuje odlišné postavení a vyjednávací sílu různě velkých podnikatelů. Novela by navíc v aktuálně předkládané verzi nezapadala ani do koncepce českého právního řádu, který je založen na výrazné ochraně spotřebitelů vůči podnikatelům obecně.
2. Novela vykazuje závažné vady po legislativně-technické stránce, když se upravuje ustanovení § 2158[2] odst. 1 občanského zákoníku, který však systematicky ani obsahově nyní na právní vztahy podnikatel-podnikatel nedopadá.

Uvedeným výtkám přitom lze snadno vyhovět, pokud by byla dvouletá doba pro uplatnění práv z vadného plnění zákonem, garantována kromě stávajících spotřebitelů také drobným podnikatelům[3],[4], jejichž postavení bývá srovnatelné. Drobní podnikatelé stejně jako spotřebitelé mívají postavení slabší smluvní strany a při uzavírání smluv s podnikateli u nich obvykle panuje výrazná informační asymetrie[5]. V takovém případě by byl účel navrhované novely uvedený v důvodové zprávě naplněn (ochrana především drobných živnostníků). Zároveň by zúžením dopadu novely nedošlo k tak významnému ovlivnění obchodních vztahů mezi většími podnikatelskými subjekty.

I přes nedostatky, které se v původním poslaneckém návrhu vyskytují, může být návrh přínosný, neboť v praxi jsou spory ohledně nároků drobných podnikatelů z vadného plnění často značně nerovné. Návrh by však měl být podstatně přepracován, aby poskytoval ochranu skutečně jen drobným podnikatelům, jejichž ochrana je žádoucí.

Legislativní proces ohledně tohoto návrhu doporučujeme i do budoucna sledovat.

Mgr. Jan Kohl
Advokátní koncipient

EVERSHEDS SUTHERLAND

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: praha@eversheds-sutherland.cz

[1] § 2165 občanského zákoníku: „Kupující je oprávněn uplatnit právo z vady, která se vyskytne u spotřebního zboží v době dvaceti čtyř měsíců od převzetí.“

[2] § 2158 odst. 1 dle návrhu novely: „(1) Je-li prodávajícím podnikatel, platí pro prodej při jeho podnikatelské činnosti kromě obecných ustanovení o kupní smlouvě i ustanovení tohoto pododdílu, ledaže je kupujícím také podnikatel a při uzavření smlouvy je z okolností zřejmé, že se koupě týká také jeho podnikatelské činnosti. K ujednání stran v rozporu s § 2168 se ale ani tak nepřihlíží.“

[3] Definován dle Doporučení Evropské komise 2003/361/ES ze dne 6. 5. 2003, které je interpretováno výkladovým stanoviskem Ministerstva práce a sociálních věcí MPO 25075/15/61100.

[4] Za drobného podnikatele se považuje podnikatel, pokud zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jeho aktiva/majetek nebo obrat/příjmy nepřesahují korunový ekvivalent 2 mil. EUR ročně.

[5] Informace, které jsou dostupné smluvní straně při uzavření smlouvy.

Aktualizováno dne 22. 2. 2022

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)